

[Niels Helveg Petersen.]

samfund. Hvor stort behovet er, ved vi ikke rigtig, men det vil vi bl. a. kunne få belyst, når regeringens eget p-planarbejde, perspektivplan nr. 2, nærmer sig sin færdiggørelse. Så vil vi kunne få en belysning af, hvor stort det reelle opsparingsbehov er. Der er selvfølgelig også et behov for at demokratisere, der er et behov for, at der skabes et modspil til den kapitalkoncentration, der finder sted i de store virksomheder. Vi mener, at dette modspil skal komme i form af lønmodtagerkapital, lønmodtagerandele, for de ansatte selv. Den nuværende koncentration i virksomhederne er ikke holdbar, og derfor går vi til forhandlingerne ud fra et positivt ønske om, at der skal komme reelle fremskridt ud af diskussionen om økonomisk demokrati og ikke bare en politisk skyttegravskrig.

Regeringen vil i det radikale venstre møde et parti, som er indstillet på, at der skal arbejdes med disse spørgsmål, og som ikke vil sige, at regeringen skal udsætte det, som en taktisk forhalingsmanøvre, men ud fra et oprigtigt ønske om, at diskussionen om økonomisk demokrati kan føre til fremskridt. På den anden side vil vi gerne understrege, at vi ser ingen realistiske muligheder for, at et forslag om økonomisk demokrati kan jaskes igennem folketinget i de resterende måneder af folketingssamlingen. Det er en opfattelse, som jeg tror et stort flertal i denne folketingssal deler, og jeg kan ikke se andet, end at regeringen har to muligheder. Den kan enten se kendsgerningerne i øjnene og indse, at et stort flertal i folketinget ikke ønsker, at der skal ske noget i denne samling, men at der skal være tid til diskussion. Eller også må den drage de politiske konsekvenser af, at den ikke er i overensstemmelse med folketingets flertal.

Frandsen: Formålet med det lovforslag, som vi behandler i dag, fremgår af forslaget § 1, hvori der står:

... „at sikre lønmodtagerne medejendomsret,

medbestemmelse og medindflydelse i erhvervslivet og på de enkelte virksomheder og samtidig at opnå en mere ligelig fordeling af formuer og indkomster. . . .“

SF kan være enig med regeringen i at fremhæve et sådant formål for en lovgivning, og samfundet er i øjeblikket karakteriseret ved, at ejendomsretten og dermed også dispositionsretten er koncentreret på få hænder. Derfor ønsker vi, at ejendomsretten og dispositionsretten ikke længer skal være forbeholdt få, men skal tilkomme hele samfundet. Det er i den forbindelse vigtigt at sikre, at der ikke alene sker noget i samfundets top, men at der også sker noget ude på de enkelte arbejdspladser, på selve gulvplanet. Sker der kun noget i samfundets top, kan man risikere, at vi får en eller anden form for organisations- eller statskapitalisme, og hvis der kun sker noget på selve gulvplanet, kan vi risikere, at der ikke bliver tale om nogen reel magtændring her i samfundet.

Ifølge det formål, som er stillet op i regeringens lovforslag, synes der at være en vis overensstemmelse mellem det, som regeringen ønsker, og det, som SF ønsker med hensyn til formålet for en lovgivning vedrørende ejendomsret og dispositionsret. Den overensstemmelse synes jo nok endnu større, efter at vi har hørt de borgerlige politikeres taler i dag.

Men overensstemmelsen på selve formåls-siden medfører jo ikke, at vi også er enige om fremgangsmåden. Regeringen har lagt op til, at det lovforslag, som vi behandler i dag, er det centrale i forbindelse med det, som i den offentlige debat er gået under betegnelsen økonomisk demokrati. SF er enig med regeringen i, at etableringen af en lønmodtagerfond kan være med til at demokratisere vort samfund i økonomisk henseende, men vi vil samtidig understrege, at en lønmodtagerfond ikke er den eneste måde, hvorpå vi kan gøre dette. Der er andre veje, og det er væsentligt at fremhæve, at vi også